

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်း
(အခြေအနေနှင့်အညီ
ပြင်ဆင်ထားသည်)

အောက်တိုဘာလ
၂၀၀၈ ခုနှစ်။

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ
ဗဟိုဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနက ထုတ်ဝေသည်။

အခန်း (၁)
ပါတီဝင်။

ပုဒ်မ ၁။ ကိုယ်တိုင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ပြီး အခြားသူများ၏ လုပ်အားကို သွေးမစုပ်သူ ဗမာပြည်သား အလုပ်သမား၊ လယ်ယာအလုပ်သမား၊ ဆင်းရဲသော လယ်သမား၊ အလတ်တန်းစား အောက်လွှာလယ်သမား၊ မြို့နေ ဆင်းရဲသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ အခြား တော်လှန်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လည်းကောင်း၊ လူမျိုးမရွေး ကျား/မ မရွေး အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်သူ မှန်သမျှသည် ...

(က) ပါတီ၏ အထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်း များကို လက်ခံလျှင်၊

(ခ) ပါတီ၏အဖွဲ့အစည်း တခုခုတွင်ပါဝင်၍ ပါတီလုပ်ငန်းများကို တက်တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်လျှင်၊

(ဂ) ပါတီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာ

ဆောင်ရွက်လျှင်၊

(ဃ) ပါတီကြေးများကို ပေးဆောင်လျှင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ပါတီဝင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ပုဒ်မ ၂။ ပါတီဝင်လိုသူများသည် တဦးချင်းအရ ပါတီဝင်လျှောက်လွှာ တင်ခြင်းနှင့် ဝင်ခြင်းမူအရ ပါတီသို့ ဝင်ရမည်။ ပါတီဝင် လျှောက်လွှာတွင် ပါတီဝင်အပြည့် နှစ်ဦးက ထောက်ခံရမည်။ ပါတီကလောင်စည်းသည် ပါတီတွင်း ပါတီပ ကျယ်ပြန့်သောလူထု၏ သဘောထားကို ခံယူကာ စစ်ဆေးရမည်။ ကလောင်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးက လက်ခံခြင်း ပြုမည်မပြုမည် ကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။ လက်ခံပါက ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို တဆင့်မြင့်သော ပါတီ ကော်မတီသို့ အတည်ပြုရန် တင်ပြရမည်။

ပုဒ်မ ၃။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များတွင် အောက်ပါတာဝန်ဝတ္တရား များ ရှိပေသည်။

ပါတီဝင်တယောက်သည် ...

(က) မှုက်စ် ဝါဒ၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ်၏ သဘော တရားအခြေခံ အနှစ်သာရကို နားလည်အောင်နှင့် သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ ပေါင်းစပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားလေ့လာရမည်။ လက်ဝဲလက်ယာ အချောင်သမားဝါဒ၊ တရားသေဝါဒ၊ အတွေ့အကြုံဝါဒနှင့် ပစ္စည်းမဲ့ မဆန် သော အတွေးအခေါ်၊ စည်းရုံးရေးနှင့် လုပ်ဟန်များကို ဆန့်ကျင်ရမည်။

(ခ) ဗမာပြည်နှင့် တကမ္ဘာလုံးမှ လုပ်သားလူထုကြီး၏ အကျိုး အတွက် သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ရမည်။ မိမိတဦးချင်းအကျိုးကို အကြွင်းမဲ့ စွန့်လွှတ်ကာ ပါတီ၊ ပြည်သူလူထု၊ တော်လှန်ရေးနှင့် အများအကျိုးကို နာခံ ရမည်။

(ဂ) မှုက်စ်ဝါဒ၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ်ကို အခြေခံ၍ လည်းကောင်း၊ ပါတီ၏ အထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်းနှင့် ပေါ်လစီများကို အခြေခံ၍လည်းကောင်း တည်ဆောက်ထားသော ပါတီ၏

သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို မျက်လုံးအိမ်သဖွယ် ထိမ်းသိမ်းကာကွယ်ရမည်။
ခိုင်မာအောင် လုပ်ရမည်။

(ဃ) အကြောင်းကိစ္စများပေါ်လာတိုင်း လူထုနှင့် ဆွေးနွေးရမည်။

(င) ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးနှင့် ဝေဖန်ရေးကို ရဲရင့်ရင့် ပြတ်ပြတ်
သားသား ကျင့်သုံးရမည်။

(စ) ပါတီ၏အထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်း၊
စည်းကမ်းများနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တင်းကျပ်စွာ လိုက်နာပြီး တက်တက်
ကြွကြွ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စည်းကမ်းများကို
တက်ကြွစွာ စောင့်ထိန်းလိုက်နာရမည်။ ကွန်မြူနစ်ကျင့်ဝတ်ကို စွဲမြဲစွာ စောင့်
ထိန်းရမည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် တဦး၏
ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေသော မည်သည့်ကိစ္စမျိုးကိုမျှ မလုပ်ရ။

(ဆ) ရိုးသားပွင့်လင်းရမည်။ ပါတီအပေါ် သစ္စာရှိရမည်။ အဖြစ်မှန်
များကို ပါတီအား ဖုံးကွယ်ခြင်း၊ လိမ်ညာခြင်းမပြုရ။ ပါတီအကျိုးအား ထိခိုက်
စေသော ပြောဆိုပြုမူလုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြားသိတွေ့မြင်ပါက တိုက်ပွဲ
ဆင်ရမည်။ ပါတီသို့လည်း အစီရင်ခံရမည်။

(ဇ) ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နေထိုင်ပြီး ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် စိတ်ဓာတ်ဖြင့်
အဆင်းရဲအပင်ပန်းခံကာ လုံးပန်းတိုက်ခိုက်နိုင်ရမည်။ မိမိ၏လုပ်ငန်းအဝဝတွင်
စံပြအခန်းမှ ပါဝင်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်။

(ဈ) ပါတီ၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို အသက်ပေး၍ ကာကွယ်ရမည်။
ပါတီနှင့် တော်လှန်ရေးအပေါ် ရန်သူ၏ ဖျက်ဆီးလုပ်ကြံမှုများကို အမြဲသတိ
ရှိရမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်
ပျက်ကွက်သော ပါတီဝင်များအား ဝေဖန်ရေးနှင့် ပညာပေးရေး ပြုလုပ်ရမည်။
ဤတာဝန်ဝတ္တရားများကို ကြီးလေးစွာချိုးဖောက်ခြင်း၊ ပါတီကို သွေးခွဲ
ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပါတီစည်းကမ်းများနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊
ပါတီအကျိုးစီးပွားများကို ပျက်စီးနှစ်နာအောင်လုပ်ခြင်း၊ ပါတီကို လိမ်ညာခြင်း
စသည်များသည် ပါတီစည်းကမ်းကို ချိုးဖောက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့

ဖြစ်ပါက စည်းကမ်းအရ အရေးယူရမည်။

ပုဒ်မ ၄။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များတွင် အောက်ပါအခွင့်အရေးများ ရှိပေသည်။

ပါတီဝင်တဦးသည်...

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပါတီအစည်းအဝေးများနှင့် စည်းရုံးရေးဘောင် အတွင်းတွင် အထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်၊ ပါတီဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်း ပေါ်လစီ များနှင့်ပတ်သက်သော သဘောတရားပြဿနာများနှင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှု ပြဿနာများတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာကွန်မြူနစ် လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများတွင်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်စွာ ပါဝင် ဆွေးနွေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ပါတီတွင်းတွင် ရွေးကောက်ခံခွင့်နှင့် အရွေးခံနိုင်ခွင့် ရှိသည်။

(ဂ) မိမိသက်ဆိုင်ရာ ပါတီအစည်းအဝေးများနှင့် စည်းရုံးရေးဘောင် အတွင်းတွင် မည်သည့်ပါတီအဖွဲ့အစည်းကိုမဆို သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် တာဝန်ခံကိုမဆို ဝေဖန်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) ပါတီအဖွဲ့အစည်းက မိမိအားအရေးယူရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချသည့်အခါ သို့မဟုတ် မိမိလုပ်ငန်းအပေါ် အကဲဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်အခါ ကိုယ်တိုင်တက်ရောက် ပါဝင်ခွင့် ရှိသည်။ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်ခွင့်ရှိသည်။

(င) ပါတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သဘောမတူပါက ထိုဆုံးဖြတ်ချက် များနှင့် ကွဲလွဲနေသော မိမိထင်မြင်ချက်များကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့မဟုတ် အထက်ပါတီအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက်အထိ တင်ပြနိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့သော် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို တက်ကြွစွာလိုက်နာ ဆောင်ရွက် ရမည်။

(စ) မိမိ၏သဘောထား၊ ထင်မြင်ချက်များ၊ ဝေဖန်ချက်များ၊ အကြံ ပေးချက်များနှင့် တိုင်တန်းချက်များကို တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဗဟိုကော်မတီနှင့် ဗဟိုကော်မတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးသို့ လည်းကောင်း၊ ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက်အထိလည်းကောင်း တင်ပြနိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ရှိသည်။

ဤအခွင့်အရေးများကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသည် ပါတီစည်းကမ်းကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ပါတီဝင်တဦး၏ အခွင့်အရေးများကို နှောင့်ယှက်တားဆီးသော မည်သည့်ပါတီဝင်ကိုမဆို၊ မည်သည့် ပါတီအဖွဲ့ အစည်းတာဝန်ခံကိုမဆို ရှိနေသည့် အတိုင်းအတာအရ ဝေဖန်ရမည်။ ပညာ ပေးရမည်။ လိုအပ်ပါက စည်းကမ်းအရ အရေးယူရမည်။

ပုဒ်မ ၅။ ပါတီဝင်များသည် အရံပါတီဝင်ကာလကို မုချဖြတ်သန်းရမည်။ အရံပါတီဝင်ကာလ သတ်မှတ်ခြင်းကို နည်းဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာကလာပ် စည်းမှ ဆုံးဖြတ်ပြီး အထက်အဖွဲ့အစည်းက အတည်ပြုရမည်။

အရံပါတီဝင်ကာလ ထားရှိခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အရံပါတီဝင် အား အခြေခံပါတီပညာပေးရေး ပြုလုပ်နိုင်ရန်နှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းက ၎င်းအရံပါတီဝင်၏ နိုင်ငံရေးအရည်အသွေးကို သူ၏လုပ်ငန်းများအတွင်းတွင် အကဲခတ်စမ်းသပ်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

အရံပါတီဝင်တဦး၏ တာဝန်ဝတ္တရားနှင့် အခွင့်အရေးများသည် ရွေးကောက်ခွင့်၊ အရွေးခံနိုင်ခွင့်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် မဲပေးနိုင်ခွင့် မရှိသည်ကလွဲ၍ အပြည့်ပါတီဝင်တဦးနှင့် ထပ်တူပင် ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၆။ အရံပါတီဝင်ကာလ ကုန်ဆုံးသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကလာပ် စည်းသည် အရံပါတီဝင်အား ပါတီဝင်အပြည့် ပေးရေးအတွက် သင့်တော်မှု ရှိမရှိဆိုသည်ကို အချိန်နှောင့်နှေးခြင်းမရှိဘဲ ဆွေးနွေးရမည်။ ပါတီဝင် အပြည့်ပေးရေးကိစ္စကို ယင်းကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးက သဘောတူမတူ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီက အတည် ပြုရမည်။

အရံပါတီဝင်ကာလ ကုန်ဆုံးသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ ကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ်အစည်းအဝေးက အရံပါတီဝင်အား ဆက်လက်အကဲခတ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆပါက အချိန်ကာလ တနှစ်ထက်မပိုစေဘဲ အရံပါတီဝင်

ကာလကို တိုးနိုင်သည်။ အကယ်၍ အရံပါတီဝင်အား ပါတီဝင် အပြည့်ပေးရန် မသင့်တော်ဟု တွေ့ရှိပါက ၎င်းကို အရံပါတီဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲနိုင်သည်။ ပါတီ ကလာပ်စည်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီသို့ တင်ပြ အတည်ပြုချက် ယူရမည်။

ပုဒ်မ ၇။ အရံပါတီဝင်တဦး၏ အရံပါတီဝင်ကာလသည် သက်ဆိုင်ရာ ကလာပ်စည်းပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးက ၎င်းအား အရံပါတီဝင် အဖြစ် လက်ခံကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့်အချိန်မှ စတင်ပေသည်။

ပါတီဝင်တဦး၏ ပါတီသက်တမ်းသည် သက်ဆိုင်ရာ ကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ်အစည်းအဝေးက ၎င်းအား အပြည့်ပါတီဝင်အဖြစ် သတ်မှတ် ရန် ဆုံးဖြတ်သည့်အချိန်မှ စတင်ပေသည်။ အကယ်၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် အရံပါတီဝင်သက် စေ့သော်လည်း ကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး မခေါ်နိုင်ပါက ခေါ်နိုင်သည့်အချိန်တွင် ကလာပ်စည်းက ထိုရဲဘော်သည် အရံပါတီဝင်သက်စေ့သည့်နေ့ကစ၍ အပြည့်ဖြစ်သင့်သည် ဟု ယူဆပါက ပါတီသက်တမ်းကို အရံပါတီဝင်သက် ကုန်ဆုံးသည့်နေ့က စတင်ရမည်။

ပုဒ်မ ၈။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ အခြားပါတီအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သော အပြည့်ပါတီဝင် သို့မဟုတ် အရံပါတီဝင် တဦးကို မူလ အတိုင်းပင် အပြည့်ပါတီဝင် သို့မဟုတ် အရံပါတီဝင်အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ လိုက်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းတွင် သတ်မှတ် ရမည်။

ပုဒ်မ ၉။ ပါတီစည်းကမ်းကို ချိုးဖောက်သည့် ပါတီဝင်များကို အဆင့် အသီးသီးရှိ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့၏ အလုပ်ဝတ္တရားနှင့် အခွင့် အာဏာဘောင်အတွင်း၌ တဦးစီ၏ အခြေအနေနှင့် လျော်ညီစွာ အောက်ပါ စည်းကမ်းအရ အရေးယူနည်းများကို ကျင့်သုံးရမည်။

(က) သတိပေးခြင်း၊

- (ခ) ပြင်းထန်စွာသတိပေးခြင်း၊
- (ဂ) နောက်ဆုံးပိတ် သတိပေးခြင်း၊
- (ဃ) ပါတီတာဝန်များမှ ချထားခြင်း၊
- (င) ပါတီတွင်းမှာထားပြီး ကြပ်မတ်ခြင်း၊
- (စ) ပါတီမှထုတ်ပစ်ခြင်း၊

ပါတီဝင်တယောက်အား ပါတီတွင်းမှာထားပြီး ကြပ်မတ်သည့် ကာလကို ၂ နှစ်ထက် မပိုစေရ။ ဤအချိန်ကာလအတွင်း ၎င်းပါတီဝင်၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ ၎င်းပါတီဝင်သည် မဲပေးခွင့်၊ ရွေးကောက်ခွင့်နှင့် အရွေးခံခွင့် မရှိပေ။ အကယ်၍ ဤကာလအတွင်း ၎င်း၏ အမှားများကို ပြုပြင်ကြောင်း ထင်ရှားပါက ၎င်းအား မူလပါတီဝင် အခွင့်အရေးအားလုံး ပြန်လည်ပေးအပ်ရမည်။ ပါတီတွင်းမှာထားပြီး ကြပ်မတ်သော ကာလကို ၎င်း၏ပါတီသက်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းရေတွက်ရမည်။ အကယ်၍ ဤကာလအတွင်း ပါတီဝင်အဖြစ် မသင့်တော်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ၎င်းအား ပါတီမှ ထုတ်ပယ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၁၀။ ပါတီဝင်တဦးအား စည်းကမ်းအရ အရေးယူခြင်းကို ၎င်းပါတီဝင်နှင့် သက်ဆိုင်သော ကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် ၎င်းပါတီဝင် ပါဝင်သော သက်ဆိုင်ရာယူနစ်က ဆုံးဖြတ်ရမည်။ တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီက အတည်ပြုရမည်။

ထူးခြားသော အခြေအနေတွင် ကလာပ်စည်း၏ အထက်အဆင့် ဖြစ်သော ပါတီကော်မတီသည် ပါတီဝင်တဦးအား စည်းကမ်းအရ အရေးယူနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရှိသည်။ သို့သော် တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီက အတည်ပြုရမည်။

ပုဒ်မ ၁၁။ ပါတီမှ နုတ်ထွက်ခွင့်တောင်းသည့် ပါတီဝင်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကလာပ်စည်း ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် ၎င်းပါတီဝင် ပါဝင်သော သက်ဆိုင်ရာယူနစ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပါတီဝင်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်

ရမည်။ ယင်းကလောင်စည်းထက် တဆင့်မြင့်သည့် ပါတီကော်မတီသို့ မှတ်တမ်း တင်ရန် အစီရင်ခံရမည်။

ပုဒ်မ ၁၂။ တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ် ယိုယွင်းပျက်စီးလာပြီး အကြိမ်ကြိမ် ပညာပေးသော်လည်း ပြုပြင်မှုမရှိသော ပါတီဝင်တယောက်အား သက်ဆိုင်ရာ ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ တာဝန်ပေးချက်အရ တာဝန်ခံတဦးဦးက ပါတီမှ နုတ်ထွက်ရန် ဖျောင်းဖျရမည်။ ဤသို့ ဖျောင်းဖျသဖြင့် နုတ်ထွက်ခွင့်တောင်း သည့် ပါတီဝင်ကို ပါတီဝင်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ရာ၌ ပုဒ်မ ၁၁ တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

ပုဒ်မ ၁၃။ ပါတီဝင်တဦးသည် ခိုင်လုံသည့်အကြောင်းအချက်မရှိဘဲ အချိန် ကာလ ၆ လထက် ကျော်လွန်၍ ပါတီဘဝတွင် ပါဝင်မှုလည်းကောင်း၊ ပါတီက ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်းမှလည်းကောင်း သို့တည်း မဟုတ် ပါတီကြေးပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း ပျက်ကွက်ပါက ၎င်းသည် ပါတီမှ အလိုအလျောက် နုတ်ထွက်ပြီးဖြစ်သည်ဟု သဘောထားရမည်။ သက်ဆိုင်ရာ ကလောင်စည်းပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် ၎င်းပါတီဝင် ပါဝင်သော သက်ဆိုင်ရာယူနစ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၎င်းကို ပါတီဝင်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ရမည်။ တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီသို့ မှတ်တမ်းတင်ရန် အစီရင် ခံရမည်။

ပုဒ်မ ၁၄။ သက်သေသာဓက ခိုင်လုံသော သစ္စာဖောက်မှုများ၊ ရန်သူ့သူလျှို များ၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသွားသူများကို ပါတီမှ ထုတ်ပစ်ရမည်။ ပါတီဝင်အဖြစ် ထပ်မံလက်မခံရ။ ရန်သူ့ထံ လက်နက်ချသော ပါတီဝင်များကို ပါတီဝင်အဖြစ် ပြန်လည်လက်မခံရ။

ပုဒ်မ ၁၅။ ပါတီမှ ထုတ်ပစ်ခြင်းသည် ပါတီတွင်းစည်းကမ်းအရ အရေးယူ နည်းများအနက် အပြင်းထန်ဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ ပါတီမှထုတ်ပစ်ခြင်း အပါအဝင် ပါတီဝင်တဦးဦးအား မည်သို့သော အရေးယူသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမဆို

ချမှတ်သည့်အခါ သို့မဟုတ် အတည်ပြုသည့်အခါတွင် ပါတီအဖွဲ့အစည်း အားလုံးသည် အထူးတလည် ဂရုပြုရမည်။ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုအရ သက်သေသားများကို အပြည့်အဝ စုံစမ်းလေ့လာရမည်။ သက်ဆိုင်ရာပါတီဝင်၏ ထုချေချက်များကို ဂရုတစိုက် ကြားနာရမည်။

**အခန်း (၂)
ပါတီ၏ စည်းရုံးရေးမှုများနှင့် စည်းရုံးရေး အဆောက်အအုံ။**

ပုဒ်မ ၁၆။ ပါတီ၏စည်းရုံးရေးမှုသည် ဒီမိုကရေစီဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုစနစ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမူအရ ပါတီကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းထားသည်။

ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုစနစ်သည် ဒီမိုကရေစီအခြေခံပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသော ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုဖြစ်ပြီး ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုအောက်တွင် ကျင့်သုံးသောဒီမိုကရေစီ ဖြစ်သည်။ ပါတီ၏ ဒီမိုကရေစီဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု စနစ်သည် မာ့ကစ်ဝါဒ၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ်နှင့် ပါတီ၏ အထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်းနှင့် ပေါ်လစီများ၏ အခြေခံပေါ်တွင် ပါတီအား တစည်းတလုံးတည်းဖြစ်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ်သော အခြေခံအာမခံချက် ဖြစ်သည်။

ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုစနစ်၏ အခြေခံအကြောင်းအချက်များ ကား အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) အဆင့်အသီးသီးရှိ ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့ အစည်းများကို ဒီမိုကရေစီကျကျ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။

(ခ) ပါတီဝင်တဦးတယောက်သည် ပါတီအဖွဲ့အစည်းကို နာခံ ရမည်။

အနည်းစုသည် အများစုကို နာခံရမည်။

အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းသည် အထက်အဆင့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်းကို နာခံရမည်။

ပါတီတရပ်လုံးသည် ဗဟိုကော်မတီကို နာခံရမည်။

(ဂ) ပါတီ၏ စည်းကမ်းများကို အဆင့်အသီးသီးရှိ ခေါင်းဆောင်များ အပါအဝင် ပါတီဝင်တိုင်း တင်းကျပ်စွာ လိုက်နာရမည်။

ပါတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပါတီဝင်တိုင်းက ခြွင်းချက်မရှိ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဂရက်သည် တပါတီလုံး၏ အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင်ဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီကွန်ဂရက်သည် သက်ဆိုင်ရာဒေသ ပါတီ၏ အာဏာပိုင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းဒေသဆိုင်ရာ ပါတီကွန်ဂရက်များကို အထက်ပါတီအဖွဲ့အစည်းက တိုက်ရိုက်ခေါင်းဆောင်သွားရမည်။

ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက်သည် ဗဟိုကော်မတီကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်၍ ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီကွန်ဂရက်များသည် ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီ ကော်မတီအသီးသီးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ဗဟိုကော်မတီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီများသည် သက်ဆိုင်ရာပါတီကွန်ဂရက် အသီးသီးသို့ တာဝန်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ ကွန်ဂရက်သို့လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးသို့ လည်းကောင်း အစီရင်ခံရမည်။

(င) ပါတီ၏အဆင့်ဆင့် ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေါင်းဆောင်ကော်မတီများသည် အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပါတီတွင်း၊ ပါတီပ လူထုများ၏ ထပ်မြင်ချက်များကို အမြဲတမ်းကြားနာရမည်။ ၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေါင်းဆောင်ကော်မတီများကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကြီးကြပ်မှုအား အဆင့်ဆင့် ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေါင်းဆောင်ကော်မတီများက လေးစားစွာခံယူရမည်။ ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာပြီး ပြဿနာများကို အချိန်မီ ဖြေရှင်း ပေးရမည်။ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးရမည်။

(စ) အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသည် အထက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသို့ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အချိန်မှန် စနစ်တကျ အစီရင်ခံရမည်။ ၎င်းအပြင် အထက်အဆင့်ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက

အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်သော ကိစ္စများအတွက် အထက်အဆင့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ညွှန်ကြားချက် တောင်းခံရမည်။ အထက်အဆင့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအား အချိန်မှန်ပြန်လည် အစီရင်ခံရမည်။ သက်ဆိုင်ရာယူနစ်များအတွင်းတွင် အပြန် အလှန်အစီရင်ခံမှုများ ပြုလုပ်ရမည်။

ထို့အပြင် အထက်အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို အောက်အဖွဲ့အစည်းများက တကယ်တမ်း လိုက်နာ မလိုက်နာ ဆိုသည်ကို စစ်ဆေးရမည်။

(ဆ) ပါတီဝင်များ၏ ထင်မြင်ချက်ပေးခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်းကို တားဆီး၊ ဖိနှိပ်၊ လက်စားချေခြင်းများကို မည်သည့်နည်း မည်သည့်သဏ္ဍာန်နှင့်မှ ခွင့် မပြုပေ။ ပါတီတွင်းဘဝတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလည်းရှိ၊ ဒီမိုကရေစီလည်းရှိသော၊ စည်းကမ်းလည်းရှိ၊ လွတ်လပ်မှုလည်းရှိသော၊ စိတ်ဆန္ဒညီညွတ်မှုလည်းရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အရ စိတ် ချမ်းသာမှုနှင့် ရွှင်လန်းမှုလည်းရှိသော နိုင်ငံရေးအခြေအနေတရပ် ပေါ်ပေါက်လာအောင် ပြုလုပ်ရမည်။

(ဇ) ပါတီလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပါတီအဖွဲ့အစည်း မှန်သမျှသည် စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုနှင့် တဦးချင်းတာဝန်ယူမှု ပေါင်းစပ် ထားသောမူကို ကျင့်သုံးရမည်။ မူကျသောပြဿနာနှင့် အရေးကြီးသော ပြဿနာမှန်သမျှ စုပေါင်းဆွေးနွေးပြီး ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာ၌ တဦးချင်းက တာဝန်ယူ၍ မိမိဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း အဝန်းအဝိုင်းအတွင်း လွတ်လပ်စွာ လုပ်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

ပုဒ်မ ၁၇။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများကို ဒေသအရ၊ လုပ်ငန်းဌာနများအရ ဖွဲ့စည်းရမည်။

ဒေသသို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဌာနတစ်ခုတွင် ပါတီလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းသည် ထိုဒေသ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဌာနရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ အမြင့်ဆုံးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၁၈။ ပါတီ၏စည်းရုံးရေး အဆောက်အအုံသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) ဗမာပြည်တပြည်လုံးအတွက် ပြည်လုံးကျွတ်ကွန်ဂရက်၊ ဗဟို ကော်မတီနှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဖရင့်။

(ခ) ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်များအတွက် အဆင့်ဆင့်ကွန်ဂရက်များ၊ အဆင့်ဆင့်ပါတီကော်မတီများနှင့် အဆင့်ဆင့်ပါတီ ကွန်ဖရင့်များ။

(ဂ) ကျေးရွာ၊ မြို့ရိုရပ်ကွက်၊ မြို့ကလေး၊ ကျောင်း၊ ရုံး၊ စက်ရုံ၊ သတ္တုတွင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ခင်း၊ ထုတ်လုပ်ရေး သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဌာန စသည်တို့တွင် ကလောင်စည်းပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး၊ ကလောင်စည်း ကော်မတီဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၁၉။ ပါတီကလောင်စည်း၏ အာဏာပိုင်သည် ကလောင်စည်း ပါတီဝင် လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးဖြစ်သည်။ ရပ်ကွက်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်း၊ ပြည်နယ်အဆင့်များ၏ အာဏာပိုင်သည် သက်ဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့်များ၏ ပါတီကွန်ဂရက်များ ဖြစ်သည်။ ပါတီတာဝန်လုံး၏ အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင်သည် ပြည်လုံးကျွတ်ကွန်ဂရက် ဖြစ်သည်။

အဆင့်အသီးသီး ပါတီကွန်ဂရက်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြားတွင် ထိုပါတီကွန်ဂရက်များက ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော ပါတီကော်မတီ များသည် သက်ဆိုင်ရာ အဆင့်အသီးသီး ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာဏာ ပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၂၀။ ဖြစ်နိုင်သည့် နေရာတိုင်းတွင် ပါတီအဆင့်အသီးသီးရှိ ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့အစည်းများကို သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကွန်ဂရက်များမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရမည်။ ပါတီကွန်ဂရက်ခေါ်ဆိုရန် သို့မဟုတ် ပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ခေါ်ဆိုရန် အခြေအနေက ခွင့်မပြုသောအခါမှသာလျှင် ပါတီကွန်ဖရင့်က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။ သို့မဟုတ် တဆင့်မြင့်သော

ပါတီအဖွဲ့အစည်းက စည်းရုံးရေးမှူး သို့မဟုတ် စည်းရုံးရေး ကော်မတီများကို ခန့်အပ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၂၁။ အဆင့်တိုင်းရှိ ပါတီကော်မတီများကို ရွေးကောက်ရာတွင် စနစ်တကျ ပြင်ဆင်ထားသော အရွေးခံမည့်သူစာရင်းကို အခြေပြု၍ ဒီမိုကရေစီနည်းအရ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။ ရွေး ကောက်သူများသည် အရွေးခံမည့်သူ စာရင်းမှ မည်သူတဦး တယောက်ကိုမဆို ဝေဖန်ခွင့်၊ ကန့်ကွက်ခွင့်နှင့် လဲလှယ်ခွင့် ရှိသည်။

ပုဒ်မ ၂၂။ ပါတီကွန်ဂရက်ခေါ်ဆိုရန် အခြေအနေက ခွင့်မပြုလျှင် အဆင့်ဆင့် ပါတီကော်မတီများသည် ပါတီပေါ်လစီများကို ညှိနှိုင်းချမှတ်နိုင်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါက ပါတီခေါင်းဆောင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပြောင်းလဲပစ်ရန်နှင့် အစားထိုး ရွေးကောက်နိုင်ရန်အတွက် အဆင့်မြင့်ပါတီ ကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပါတီကွန်ဖရင့်များ ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

ပါတီကွန်ဖရင့်သည် သက်ဆိုင်ရာအဆင့်ရှိ ပါတီကော်မတီ၏ လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီတွင် ပါတီ ကွန်ဖရင့်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရန် အခွင့်အာဏာ ရှိသည်။

ပုဒ်မ ၂၃။ တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချပြရန် သို့မဟုတ် ဆွေးနွေးရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ မိမိလုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ အဆင့်အသီးသီးရှိ ပါတီအဖွဲ့အစည်း များသည် ပါတီဝင်ကေဒါ အစည်းအဝေးများကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိုးချဲ့ အစည်းအဝေးများကိုသော်လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုကျင်းပနိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၂၄။ တပြည်လုံး လက္ခဏာဆောင်သော ပြဿနာများ၊ ပေါ်လစီများ

သို့မဟုတ် တပြည်လုံးအတွက် တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချမှတ်ရန် လိုအပ်သော ပြဿနာများကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုနှင့် ပါတီ၏စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အကျိုးပြုရန်အတွက် ပါတီဗဟိုကော်မတီက ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်၊ ထုတ်ပြန်ခြင်း ပြုရမည်။

ဗဟိုကော်မတီက ဆုံးဖြတ်ထုတ်ပြန်ခြင်း မပြုမီကာလတွင် ဌာနဆိုင်ရာနှင့် အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက လည်းကောင်း၊ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ တာဝန်ခံများကလည်းကောင်း မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းတွင် မိမိတို့အချင်းချင်း ဆွေးနွေးခြင်းပြုနိုင်သည်။ ပါတီဗဟိုကော်မတီသို့ မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို တင်ပြနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်များ၊ သဘောထားများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း သော်လည်းကောင်း၊ အခြားပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၊ အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း၊ အပြင်ပသို့ ထုတ်ပြန်ခြင်းသော်လည်းကောင်း မပြုလုပ်ရ။

ပုဒ်မ ၂၅။ ဒေသလက္ခဏာဆောင်သော ပြဿနာများ သို့မဟုတ် ဒေသအဝန်းအဝိုင်းအတွင်း ဆုံးဖြတ်ရန်လိုအပ်သော ပြဿနာများကို ဒေသအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန်အတွက် ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မိမိ၏ အထက်အဆင့် ပါတီကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဗဟိုကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်လည်းကောင်း မဆန့်ကျင်စေရ။

ပုဒ်မ ၂၆။ ပါတီပေါ်လစီနှင့်ပတ်သက်၍ ပါတီ၏ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့အစည်းများက ဆုံးဖြတ်ချက်မချမီ အောက်အဆင့်ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပါတီကော်မတီဝင်များသည် သက်ဆိုင်ရာ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပါတီအစည်းအဝေးများတွင် လွတ်လပ်စွာ ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီခေါင်းဆောင် အဖွဲ့အစည်းများသို့ မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို တင်ပြ

နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ပါတီခေါင်းဆောင်အဖွဲ့အစည်းများက ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးသည်နှင့် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ အကယ်၍ တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းက ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ် ချက်သည် မိမိတို့၏ဒေသ သို့မဟုတ် မိမိတို့ဌာနရှိ အခိုင်အမာ အခြေအနေ နှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိပါက ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်ချမှတ်ရန် အောက်အဆင့်ပါတီအဖွဲ့အစည်းသည် သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဆင့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်းသို့ တင်ပြနိုင်သည်။ အကယ်၍ အထက်အဆင့်ပါတီ အဖွဲ့အစည်းက မူလဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရန် ထပ်မံ ညွှန်ကြားပါက အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းသည် ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း ခြွင်းချက်မရှိ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

အကယ်၍ ကြားအဆင့် အထက်အဖွဲ့အစည်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်သည် ဗဟိုဆုံးဖြတ်ချက်၊ ပေါ်လစီများနှင့် ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲနေပါက အောက်အဖွဲ့အစည်းသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ခေတ္တဆိုင်းထား၍ အထက်အဖွဲ့အစည်း၊ လိုအပ်ပါက ပါတီ ဗဟိုအထိတင်ပြ၍ အဆုံးအဖြတ်ရယူရမည်။ အကယ်၍ အရေးတကြီးနှင့် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်ပါက ပါတီဗဟို ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပေါ်လစီ များ အတိုင်းသာ လုပ်ဆောင်ရမည်။

ပုဒ်မ ၂၇။ အဆင့်ဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက ထုတ်ဝေသော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များသည် ပါတီဗဟိုကော်မတီ၊ အထက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ပေါ်လစီများကို ဝါဒဖြန့်ပညာပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၂၈။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းအသစ်ကို ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် တည်ရှိ နေသော ပါတီအဖွဲ့အစည်းကို ဖျက်သိမ်းခြင်းကို တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့ အစည်းက ဆုံးဖြတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၂၉။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းကို ညွှန်ကြား ဦးဆောင်ရာ၌ လွယ်ကူစေရန် ဗဟိုကော်မတီသည် အခြေအနေ၏ လိုအပ်ချက်အရ ပြည်နယ်၊ တိုင်းအချို့ ပါဝင်သော ဒေသများအတွက် ဗဟိုဌာနခွဲများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ဤဗဟိုဌာနခွဲများသည် ဗဟိုကော်မတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်း ဆက်လက်တည်ရှိရန် မလိုအပ်တော့သောအခါတွင် ယင်းဗဟိုဌာနခွဲကို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အခြားဗဟိုဌာနခွဲ တခုနှင့် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၃၀။ အဆင့်အသီးသီး ပါတီကော်မတီများသည် လက်တွေ့လုပ်ငန်း လိုအပ်ချက်အရ မိမိတို့၏ တညီတညွတ်တည်းသော ခေါင်းဆောင်မှု အောက်တွင် လုပ်ငန်းဌာနများ ထားရှိနိုင်သည်။ (ဥပမာ ပါတီစည်းရုံးရေးဌာန၊ ဝါဒဖြန့်ချိပညာပေးရေးဌာန၊ စစ်ရေးဌာန၊ မြေယာဌာန၊ လူထုလုပ်ငန်းဌာန စသည်) ယာယီအထူးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်ပါက ယာယီ ကော်မရှင်များ သို့မဟုတ် အလုပ်အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

**အခန်း (၃)
ပါတီဗဟိုအဖွဲ့အစည်းများ။**

ပုဒ်မ ၃၁။ ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက် ခေါ်ဆိုခြင်းကို ဗဟိုကော်မတီက ဆုံးဖြတ်၍ ခေါ်ဆိုရမည်။ သာမန်အခြေအနေတွင် ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဂရက်ကို ၅ နှစ်တကြိမ် ခေါ်ဆိုရမည်။ ထူးခြားသော အခြေအနေတွင် စော၍သော်လည်းကောင်း နောက်ကျ၍သော်လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဂရက်သို့ တက်ရောက်ရမည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ထက်ဝက်ကျော် တက်ရောက်မှသာလျှင် ယင်းကွန်ဂရက်သည် အထမြောက်ပေသည်။

ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက်သို့ တက်ရောက်ရမည့် ကိုယ်စားလှယ်

များ၏ဦးရေနှင့် ၎င်းတို့ကိုရွေးကောက်ရန် စည်းကမ်းနည်းနာကို ဗဟိုကော်မတီက ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၃၂။ ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အခွင့်အာဏာများသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) ဗဟိုကော်မတီက တင်ပြသော အစီရင်ခံစာများကို ကြားနာ၊ ဆွေးနွေး၊ အတည်ပြုခြင်း။

(ခ) ပါတီအထွေထွေလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်းနှင့် ပေါ်လစီများကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း။

(ဂ) ပါတီကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်နှင့် အရံဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ဦးရေကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း။

(ဃ) ပါတီဘဏ္ဍာရေးကို စစ်ဆေးခြင်း၊ သတ်မှတ်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၃၃။ ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဂရက် ခေါ်ဆိုနိုင်သည့် အခြေအနေလည်း မရှိ၊ ပါတီဗဟိုကော်မတီကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန် အပူတပြင်း တောင်းဆိုနေသော အရေးတကြီး အခြေအနေမျိုးတွင် ဗဟိုကော်မတီသည် တိုးချဲ့ဗဟိုကော်မတီ အစည်းအဝေး ခေါ်ဆိုပြီး ဗဟိုကော်မတီတိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို ခြွင်းချက်အနေဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၃၄။ ပြည်လုံးကျွတ် ကွန်ဂရက်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြားတွင် ဗဟိုကော်မတီသည် ပါတီ၏ လုပ်ငန်းအားလုံးကို ဦးစီးရှေ့ဆောင်သည်။ ပြည်လုံးကျွတ် ကွန်ဂရက်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်သည်။ အခြား ပါတီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါတီကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ပါတီ၏လုပ်ငန်းဌာနအမျိုးမျိုးကို ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ရှေ့ဆောင်သည်။ ပါတီကေဒါများကို အုပ်ချုပ်သည်။ နေရာချထားသည်။

ပါတီဗဟိုကော်မတီသည် တပြည်လုံးလက္ခဏာဆောင်သော ဗဟို

အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းကို ၎င်း အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းရှိ ပါတီများမှတစ်ဆင့် ရှေ့ဆောင်သည်။

ပုဒ်မ ၃၅။ ပါတီဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးကို ဗဟိုကော်မတီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ခေါ်ဆိုရမည်။ ၎င်းအပြင် ဗဟိုကော်မတီ ထက်ဝက် ကျော်က ဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေး ခေါ်ဆိုပေးဖို့ အကြောင်း အချက်များနှင့် တင်ပြပါက အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဗဟိုကော်မတီ စုံညီ အစည်းအဝေးကို ခေါ်ဆိုပေးရမည်။

ပါတီဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးတွင် အရံဗဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်တက်ရောက်စေရမည်။ အရံဗဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် များသည် ဗဟိုကော်မတီ စည်းဝေးများတွင် မဲပေးခွင့်မှအပ ကျန်ဗဟို ကော်မတီဝင်များနှင့် အခွင့်အရေး ထပ်တူဖြစ်သည်။

ဗဟိုကော်မတီဝင် ထက်ဝက်ကျော် တက်ရောက်လျှင် ပါတီဗဟို ကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးသည် အထမြောက် ပေသည်။

ပုဒ်မ ၃၆။ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးက ဗဟိုကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင် နေရာများ လစ်လပ်ပါက အရံဗဟိုကော်မတီဝင်များအထဲမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပြီး ဖြည့်ရမည်။

ပုဒ်မ ၃၇။ ပါတီဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးသည် ဗဟိုကော်မတီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ ဗဟိုကော်မတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးများနှင့် ဗဟိုအတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရမည်။

ဗဟိုကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေး တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြားတွင် ဗဟိုကော်မတီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ဗဟိုကော်မတီ လုပ်ငန်းတာဝန် များနှင့် အခွင့်အာဏာများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

ဗဟိုကော်မတီ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အထွေထွေ

အတွင်းရေးမှူးများသည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးများ ဖြစ်ရမည်။ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးသည် ဗဟိုအတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ရမည်။

ဗဟိုကော်မတီ၏အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးများနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် ပါတီလုပ်ငန်းများကို တညီတညွတ်တည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လူနည်းနည်းဖြင့် ထိရောက်စွာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လိုအပ်သောဌာနများ (ဥပမာ စည်းရုံးရေးဌာန၊ ဝါဒဖြန့်ချိ ပညာပေးရေးဌာန စသည်) ကော်မရှင်များ (ဥပမာ ပါတီသတင်းစာ၊ ဂျာနယ် ထုတ်ဝေရေးကော်မရှင်စသည်) နှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

ပုဒ်မ ၃၈။ ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဂရက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြားတွင် အောက်အဆင့် ပါတီကော်မတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်တက်ရောက်သော ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဖရင့်များကို ဗဟိုကော်မတီက ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ ယင်းပါတီကွန်ဖရင့်များကို မျက်မှောက်အခြေအနေတွင် ကျင့်သုံးရမည့် ပါတီပေါ်လစီများနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အရံအဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း၏ပုံစံပုံထက်မပိုသော ဗဟိုကော်မတီဝင်နှင့် အရံဗဟိုကော်မတီဝင်များကို ပြောင်းလဲပစ်ရေးနှင့် ၎င်းတို့နေရာတွင် အရံဗဟိုကော်မတီဝင်များကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရေးအတွက်လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။

ပုဒ်မ ၃၉။ ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဖရင့်သို့ တက်ရောက်မည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း ပါတီကော်မတီများ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်ရှိ ပါတီကော်မတီများ၊ ဗဟိုဌာနချုပ်၊ ဌာနခွဲများရှိ ပါတီကော်မတီများ၏ စုံညီအစည်းအဝေးများမှ အသီးသီးရွေးကောက်ရမည်။ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေကို ဗဟိုကော်မတီက ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရမည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြသည့်

ကိုယ်စားလှယ်များအပြင် တိုးချဲ့ရန် လိုအပ်ပါက ဗဟိုကော်မတီက ထပ်မံ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

ပြည်လုံးကျွတ်ပါတီကွန်ဖရင့်သို့ ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် တိုင်းအဆင့် ဗဟို၏ တိုက်ရိုက်ခေါင်းဆောင်မှုအောက်ရှိ ပါတီကော်မတီ ဦးရေ၏ ထက်ဝက် ကျော်မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်မှသာလျှင် ယင်းပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဖရင့်သည် အထမြောက်သည်။

ပုဒ်မ ၄၀။ ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဖရင့်မှ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လည်းကောင်း၊ ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီကွန်ဖရင့်က ဗဟိုကော်မတီဝင်များနှင့် အရံ ဗဟိုကော်မတီဝင်များကို ပြောင်းလဲဖွဲ့ခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပါတီဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုပြီးမှသာလျှင် တရားဝင်သည်။

ပါတီဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုပြီးသော ပြည်လုံးကျွတ် ပါတီ ကွန်ဖရင့်၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်သမျှကို ပါတီအဖွဲ့အစည်း အားလုံးက လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၄)

ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ။

ပုဒ်မ ၄၁။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ်၊ သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက် ပါတီကွန်ဂရက်များနှင့် ယင်းကွန်ဂရက်များက ရွေးကောက် တင်မြှောက်လိုက်သော အဆင့်ဆင့်ပါတီကော်မတီများသည် မိမိတို့ထက် တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို အသီးသီးနာခံရမည်။

ပုဒ်မ ၄၂။ ပြည်နယ်ကော်မတီများနှင့် တိုင်းပါတီကော်မတီများ၏ သက်ဆိုင်

ရာ ပါတီကွန်ဂရက်များကို ၄ နှစ်တကြိမ် ခေါ်ဆို ရမည်။ ခရိုင်ပါတီကော်မတီက ခရိုင်ပါတီကွန်ဂရက်ကို ၃ နှစ် တကြိမ် ခေါ်ဆိုရမည်။ မြို့နယ်ပါတီကော်မတီက မြို့နယ်ပါတီကွန်ဂရက်ကို ၂ နှစ်တကြိမ် ခေါ်ဆိုရမည်။ တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့်ရပ်ကွက် ပါတီကော်မတီများက တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက် ပါတီကွန်ဂရက်များကို တနှစ်တကြိမ် ခေါ်ဆိုရမည်။

ထူးခြားသောအခြေအနေတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီ များသည် မိမိတို့၏ အထက်ဆင့်ပါတီကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူပြီး အထက်ဖော်ပြပါ ကွန်ဂရက်များကို အချိန်စော၍သော်လည်းကောင်း၊ နောက်ကျ၍သော်လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

မိမိလက်အောက်ရှိ ပါတီအဖွဲ့အစည်း ထက်ဝက်ကျော်က တောင်း ဆိုပါက၊ သို့မဟုတ် မိမိတို့၏ အထက်ဆင့် ပါတီကော်မတီက ညွှန်ကြားပါက၊ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီသည် သက်ဆိုင်ရာကွန်ဂရက်ကို ခေါ်ဆိုပေးရမည်။

ကွန်ဂရက်သို့တက်ရောက်ရမည့် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ နှင့် ၎င်းတို့ကို ရွေးချယ်သည့်နည်းနာများကို သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီက ဆုံးဖြတ်ရမည်။ မိမိတို့ထက် တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းက အတည်ပြုရမည်။

ပုဒ်မ ၄၃။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်ပါတီ ကွန်ဂရက်များ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် အခွင့်အာဏာများသည်...

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကော်မတီနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပါတီဌာနများ ၏ အစီရင်ခံစာများကို ကြားနာ၊ ဆွေးနွေး၊ အတည်ပြုခြင်း။

(ခ) မိမိတို့ဒေသဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊ လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာပါတီကော်မတီကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း။

(ဃ) တဆင့်မြင့်သော ပါတီကော်မတီက ၎င်းတို့၏ ကွန်ဂရက်သို့ တက်ရောက်ရန်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်ရွေးဖို့ ညွှန်ကြားချက်ရှိပါက ကိုယ်စား လှယ်များ ရွေးကောက်ခြင်း။

(င) သက်ဆိုင်ရာ ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ ဘဏ္ဍာရေးကို စစ်ဆေးခြင်း။

သတ်မှတ်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၄၄။ ကလောင်စာများ ၂ ခုအထက်ရှိသော ယူနစ်များတွင် မြို့မှာဆိုလျှင် ရပ်ကွက်ပါတီကော်မတီ၊ ကျေးလက်မှာဆိုလျှင် တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ် ပါတီကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရမည်။

ရပ်ကွက်ပါတီကော်မတီ၊ ကျေးလက်မှာဆိုလျှင် တိုက်နယ် သို့မဟုတ် ခိုင်နယ်ပါတီကော်မတီ ၂ ခု အထက်ရှိသော ယူနစ်များတွင် မြို့နယ်ပါတီ ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရမည်။

မြို့နယ်ပါတီကော်မတီ ၂ ခု အထက်ရှိသော ယူနစ်များတွင် ခရိုင် ပါတီကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရမည်။ ခရိုင်ပါတီကော်မတီ ၂ ခု အထက်ရှိသော ယူနစ် များတွင် တိုင်းပါတီကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရမည်။

ပုဒ်မ ၄၅။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ်ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်ပါတီကော်မတီများ၏ စုံညီအစည်းအဝေးများတွင် နေ့စဉ်လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဒုအတွင်းရေးမှူးများကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။ လိုအပ်ပါက ပါတီကော်မတီများ၏ အမြဲတမ်း ကော်မတီများကို ရွေးကောက်နိုင်သည်။ ပါတီကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူး၊ ဒု အတွင်းရေးမှူးနှင့် ပါတီကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ ရွေးကောက်ခြင်းကို တဆင့်မြင့် သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းက အတည်ပြုရမည်။ အဆင့်ဆင့်ပါတီကော်မတီ စုံညီအစည်းအဝေးများကို အချိန်မှန်မှန် ခေါ်ဆိုရမည်။

ပုဒ်မ ၄၆။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ်ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်ပါတီကော်မတီများသည် သက်ဆိုင်ရာဒေသအတွင်း မိမိတို့ သက်ဆိုင်ရာ ပါတီကွန်ဂရက်များနှင့် မိမိတို့ထက် တဆင့်မြင့်သော ပါတီအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။ ပါတီ အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းရမည်။ ပါတီကော်မတီများကို နေရာချထားရမည်။ ပါတီဘဏ္ဍာရေးကို သတ်မှတ်ရမည်။ ပါတီပ အဖွဲ့အစည်းများရှိ ပါတီစိတ် များ၏ လုပ်ငန်းကိုရှေ့ဆောင်ရမည်။

ပုဒ်မ ၄၇။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ်ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်ပါတီကွန်ဂရက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြားတွင် တစ်ဆင့်မြင့်သော ပါတီ အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောတူညီချက်အရ အောက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်း များ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော ပါတီကွန်ဖရင့်များ ခေါ်ဆို နိုင်သည်။ ယင်းပါတီကွန်ဖရင့်များတွင် သက်ဆိုင်ရာဒေသ၏ လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ လိုအပ်သည့်အခါ ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် တိုင်းအဆင့်တွင် ပါတီ ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်နှင့် အရံအဖွဲ့ဝင်၏ လေးပုံတပုံနှင့် ကျန်အဆင့်များတွင် ပါတီကော်မတီအဖွဲ့ဝင်နှင့် အရံအဖွဲ့ဝင် သုံးပုံတပုံထက်မပိုသော ပါတီ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်နှင့် အရံအဖွဲ့ဝင်များကို ပြောင်းလဲပစ်ခြင်း၊ အစားထိုး ရွေးကောက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၈။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တိုက်နယ် သို့မဟုတ်ခိုင်နယ်နှင့် ရပ်ကွက်ပါတီကွန်ဖရင့်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်းကောင်း၊ ပါတီ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်နှင့် အရံအဖွဲ့ဝင်များအား ပြောင်းလဲပစ်ခြင်း၊ အစားထိုးရွေး ကောက်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာအဆင့် အသီးသီးရှိ ပါတီ ကော်မတီက အတည်ပြုပြီးမှသာလျှင် တရားဝင်သည်။ ယင်းသို့ အတည်ပြု ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဒေသရှိ ပါတီ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးက လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၅)
ပါတီ၏ အခြေခံအဖွဲ့အစည်းများ။

ပုဒ်မ ၄၉။ ပါတီ၏အခြေခံ အဖွဲ့အစည်းသည် ပါတီကလောင်စည်း ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၊ မြို့ရပ်ကွက်၊ မြို့ကလေး၊ ကျောင်း၊ ရုံး၊ စက်ရုံ၊ သတ္တုတွင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ခင်း၊ ထုတ်လုပ်ရေး သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဌာနတို့တွင် ပါတီဝင်

အနည်းဆုံး ၃ ယောက် အများဆုံး ၃၀ ရှိပါက ပါတီကလောင်စည်း ဖွဲ့စည်းရမည်။ ပါတီဝင် ၃ ဦးမပြည့်ပါက နီးစပ်ရာ ပါတီကလောင်စည်းတွင် ပါဝင်ရမည်။

ပုဒ်မ ၅၀။ ပါတီကလောင်စည်း၏ အဓိကတာဝန်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) ပါတီဝင်များအား မှတ်စိစစ်ခြင်း၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်း အတွေးအခေါ်ကို ဂရုတစိုက်လေ့လာစေရန်၊ လက်ဝဲလက်ယာ အချောင်သမားဝါဒ၊ တရားသေဝါဒ၊ အတွေ့အကြုံဝါဒနှင့် ပစ္စည်းမဲ့ဆန်သော အတွေးအခေါ် စည်းရုံးရေးနှင့် လုပ်ဟန်များကို ဝေဖန်ရန် ခေါင်းဆောင်ရမည်။

(ခ) ပါတီဝင်များအား တွေးခေါ်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်ဆိုင်ရာ ပညာပေးမှု ပြုလုပ်ရမည်။ တွေးခေါ်မှုတိုက်ပွဲကို တက်ကြွမှန်ကန်စွာ ဆင်ခြင်းဖြင့် ပါတီတွင်းဘဝကို လန်းဆန်းနေစေရမည်။ လူတန်းစားရန်သူအပေါ် ပြတ်ပြတ်သားသား တိုက်ပွဲဆင်ရန် ခေါင်းဆောင်ရမည်။

(ဂ) ပါတီပေါ်လစီများကို ဝါဒဖြန့်ချိအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပါတီဆုံးဖြတ်ချက်များကို မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစွာ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အထက်ပါတီအဖွဲ့အစည်းက ပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်တိုင်းကို ကျေပြန်အောင် ထမ်းဆောင်ခြင်းများပြုရမည်။

(ဃ) လူထုနှင့် နီးကပ်စွာဆက်သွယ်ပြီး လူထု၏ ထင်မြင်ချက်များနှင့် တောင်းဆိုချက်များကို အမြဲတစေ နားထောင်ရမည်။ လူထု၏ထင်မြင်ချက် တောင်းဆိုချက်များကို အထက်သို့ တင်ပြရမည်။ လူထုကိုစည်းရုံးပြီး လူထုက သူတို့ ပြဿနာများကို သူတို့ဘာသာ ဖြေရှင်းနိုင်အောင် ရှေ့ဆောင် ရမည်။

(င) ပါတီဝင်သစ်များ သိမ်းသွင်းလက်ခံခြင်း၊ ပါတီစည်းကမ်းများ အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများကို အမြဲတစေ သိပ်သည်း ခိုင်မာစေခြင်း၊ ပါတီတွင်း သန့်စင်ရေးကို အာမခံနိုင်စေရန်အတွက် ပုပ်သိုးဆွေးမြေ့သော အစိတ်အပိုင်းများကို ဖယ်ရှားပြီး သစ်လွင်တက်ကြွသော အစိတ်အပိုင်းများနှင့် အစားထိုးခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

(စ) ပါတီဝင်များ၏ သဘောတရားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အတွေးအခေါ်

လုပ်ဟန်၊ အထွေထွေဗဟုသုတနှင့် စာပေယဉ်ကျေးမှုရေချိန် မြှင့်တင်ရေးကို အစဉ်မပြတ် ပြုလုပ်ရမည်။

(ဆ) လူတန်းစားတိုက်ပွဲ၊ ထုတ်လုပ်ရေးတိုက်ပွဲ၊ ဝိဇ္ဇာပညာ စမ်းသပ်မှု၊ အတွေးအခေါ် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊ လူထုလှုပ်ရှားမှုများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းမှန်သမျှတွင် ပါဝင်ခေါင်းဆောင် မှုပေးရမည်။

ပုဒ်မ ၅၁။ ကလောင်စည်းပါတီဝင်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးက နေ့စဉ် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပါတီကလောင်စည်း ကော်မတီကို တနှစ်တကြိမ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။ ထူးခြားသည့်အခြေအနေတွင် အထက်အဆင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်း၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူကာ ရွေး ကောက်ခြင်းကို အချိန်စော၍သော်လည်းကောင်း၊ နောက်ကျ၍ သော်လည်းကောင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ကလောင်စည်း ကော်မတီဝင်များ၏ဦးရေကို ကလောင်စည်း၏ အရွယ် အစားအရ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ကလောင်စည်းကော်မတီ အတွင်းရေးမှူးတဦးနှင့် လိုအပ်ပါက ဒုအတွင်းရေးမှူးကိုပါ ရွေးကောက်ရမည်။ ကလောင်စည်း ကော်မတီဝင်များအကြား လုပ်ငန်းတာဝန်ခွဲဝေမှုကို အခိုင်အမာလုပ်ငန်း လိုအပ်ချက်အရ သတ်မှတ်ရမည်။

ကလောင်စည်းဝင်ဦးရေ ၇ ယောက်ထက်နည်းသော ကလောင်စည်း တခုတွင် အတွင်းရေးမှူးတဦး သို့မဟုတ် အတွင်းရေးမှူးတဦးနှင့် ဒုအတွင်းရေးမှူးကို သာလျှင် ရွေးကောက်ပြီး ကလောင်စည်းကော်မတီကို မဖွဲ့စည်းသေးဘဲ ထားရမည်။

**အခန်း (၆)
အထွေထွေ။**

ပုဒ်မ ၅၂။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့သည် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏

ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် မိမိဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သည်။ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ ဗဟိုကော်မတီသည် ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ခံယူပြီး ဒေသဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့်အသီးသီးရှိ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၏ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် တဆင့်မြင့်သော မိမိတို့၏သက်ဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့အစည်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ခံယူသည်။

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့သည် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ လက်ထောက်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေး၏ လုပ်ငန်းဘက် အသီးသီးတွင် ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများသည် ပါတီ၏ အထွေထွေ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပေါ်လစီများကို တက်ကြွစွာ ဝါဒဖြန့်ချိသူနှင့် အကောင်အထည်ဖော်သူများ ဖြစ်သည်။

အဆင့်အသီးသီးရှိ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသည် ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့၏ အတွေးအခေါ်လုပ်ငန်းနှင့် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများကို အလေးဂရု ပြုရမည်။ ကွန်မြူနစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် မာ့ကစ်ဝါဒ၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်း အတွေးအခေါ်တို့ဖြင့် ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့ဝင်များကို ပညာပေးရာတွင် လည်းကောင်း၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုရေချိန် မြှင့်တင်ရာတွင် လည်းကောင်း ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်မှုပေးရမည်။ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ကို ကျယ်ပြန့်သော လူငယ်ထုနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်သွယ်မှုရှိစေရန် ကူညီရှေ့ဆောင်ရမည်။ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ကျောရိုးများကို လေ့ကျင့်မွေးမြူပေးနိုင်ရန် အစဉ်အမြဲဂရုပြုရမည်။

ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ဝင်များကို ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များ ဖြစ်လာစေရန် လေ့ကျင့်မွေးမြူပေးပြီး သင့်တော်သူများကို ပါတီဝင်အဖြစ် သိမ်းသွင်းရမည်။ ပါတီဝင်အဖြစ်သိမ်းသွင်းပြီး ပါတီဝင်အပြည့်ဖြစ်လာသော ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့ဝင်များသည် ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းအတွင်းတွင် ခေါင်းဆောင်တာဝန်ခံများ မဟုတ်ပါကလည်းကောင်း၊ သီခြားလုပ်ငန်းတာဝန် ထမ်းဆောင်နေသူများ မဟုတ်ပါကလည်းကောင်း ကွန်မြူနစ်လူငယ် အဖွဲ့အစည်းမှ နုတ်ထွက်ကြရမည်။

ပုဒ်မ ၅၃။ ပါတီတစ်ခုလုံး၏ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗဟိုကော်မတီသည် ညွှန်ကြားချက် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြဌာန်းသတ်မှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၅၄။ ဤဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်းတွင် မပါဝင်သော ပြဿနာများကို ဗဟိုကော်မတီသည် သီးခြားညွှန်ကြားချက် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြဌာန်းသတ်မှတ်ရမည်။